

Dosarul nr. 2ra-1646/19

Prima instanță: Judecătoria Chișinău sediul Centru (jud. Gh. Stratulat)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. N. Simciuc, L. Pruteanu, Iu. Cotruță)

ÎNCHEIERE

25 septembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Svetlana Filincova
Dumitru Mardari

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Dmitri Toma, reprezentat de avocatul Mariana Barașianț

în cauza civilă la cererea lui Dmitri Toma, persoană interesată Ion Frunze cu privire la constatarea faptelor cu valoare juridică

împotriva deciziei din 27 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Dmitri Toma și menținută hotărârea din 19 noiembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru

constată:

La 13 august 2018, Dmitri Toma, reprezentat de avocatul Mariana Barașianț a depus cerere cu privire la constatarea faptului ce are valoare juridică.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că este cetățean al Republicii Moldova cu domiciliul în mun. Chișinău.

A menționat că în anul 2010 a cumpărat de la Ion Frunze automobilul de model Ford Tranzit cu nr. de înmatriculare XXXXX, însă fără perfectarea unui contract.

Faptul încheierii tranzacției de vânzare-cumpărare a automobilului se confirmă prin copia procurii din 28 mai 2010, autentificată de notarul Elena Petcu, prin recipisa din 22 mai 2010 și prin procura din 1 iunie 2016, autentificată de notarul Valentina Levița.

Astfel, de fapt a cumpărat automobilul susmenționat, a achitat prețul acestuia, dar nu a efectuat procedura de înregistrare a mijlocului de transport.

Adresându-se la Agenția Servicii Publice pentru înregistrarea dreptului său de proprietate asupra automobilului, dânsul a aflat că încă în anul 2003 a fost aplicată interdicția de înstrăinare a automobilului în cauză. Interdicția a fost aplicată la cererea ÎCS „Micro Enterprise Credit din Moldova” SA.

A susținut că Ion Frunze i-a comunicat că creditul a fost stins și interdicția nu a fost ridicată din greșeală.

Ulterior, compania ÎCS „Micro Enterprise Credit din Moldova” SA a schimbat denumirea în ÎCS „ProCredit” SA, fapt confirmat prin pct. 1.5 al Hotărârii nr. 31/1 din 28 septembrie 2004 cu privire la înregistrări în Registrul de stat al valorilor mobiliare.

În anul 2013 compania respectivă a fost lichidată și radiată din Registrul de stat a persoanelor juridice, iar la moment persoana juridică la cererea căreia a fost aplicată interdicția asupra automobilului nu mai există.

A mai indicat că s-a adresat la compania ÎCS „ProCredit Bank” SA, care i-a oferit decizia de radieră a companiei ÎCS „ProCredit” SA și informația furnizată se referă la faptul că prima nu este succesorul acestei companii.

Și-a întemeiat pretențiile în baza dispozițiilor Legii cu privire la gaj, art. 8, 166, 167, 279, 280 și 281 CPC, art. 664 Cod civil.

A solicitat constatarea faptului stingerii gajului înregistrat în baza contractului de gaj nr. 14650 din 26 martie 2003 la cererea companiei ÎCS „Micro Enterprise Credit din Moldova” SA și ridicarea interdicției aplicate asupra autoturismului de model Ford Tranzit, anul producerii 1987, nr. de înmatriculare XXXXX, constatarea faptului încheierii contractului de vânzare-cumpărare a autoturismului de model Ford Tranzit, anul producerii 1987, nr. de înmatriculare XXXXX între Ion Frunze în calitate de vânzător și el în calitate de cumpărător.

Prin hotărârea din 19 noiembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru, a fost respinsă acțiunea ca fiind neîntemeiată.

Prin decizia din 27 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de către Dmitri Toma și menținută hotărârea din 19 noiembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru.

Atât instanța de fond, cât și instanța de apel au ajuns la concluzia că constatarea faptului solicitat prin prezenta acțiune nu ține de competența instanței de judecată în ordinea procedurii speciale, dat fiind faptul că există un litigiu de drept care urma a fi soluționat în ordinea contenciosului administrativ. Instanțele de judecată au conchis că urma a fi contestat actul administrativ de refuz în înregistrarea automobilului pe numele lui Dmitri Toma. Prin urmare, au stabilit că lui Dmitri Toma îi lipsește calitatea procesuală necesară pentru solicitarea constatării faptelor ce au valoare juridică.

Totodată, instanțele de judecată au stabilit că din conținutul recipisei și a procurilor prezentate de către Dmitri Toma întru susținerea cererii sale, nu poate fi stabilit clar acordul de voință a părților semnate, nu se pot determina părțile contractului și nu probează faptul că a fost semnat un contract între Ion Frunze și Toma Dmitri privind vânzarea-cumpărarea automobilului în litigiu.

La 21 iunie 2019, prin intermediul Oficiului Poștal, Dmitri Toma, reprezentat de avocatul Mariana Barașianț a declarat recurs împotriva deciziei din 27 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

În motivarea recursului a indicat că din totalitatea probelor prezentate la materialele dosarului, dar și reieșind din practica în domeniul vânzării-cumpărării

autovehiculelor în Republica Moldova, rezultă că de fapt tranzacția a avut loc și dânsul a devenit proprietarul automobilului în cauză. Acest argument nu a fost apreciat de instanțele de judecată, fiind menționat doar faptul că procura reprezintă acordarea împuternicirilor.

A considerat că eliberarea procurilor cu dreptul de a încheia tranzacții și recipiselor privind primirea banilor și nu încheierea contractelor de vânzare-cumpărare în cazul tranzacțiilor cu automobile, este o uzuanță des utilizată în Republica Moldova, fapt ce a fost desconsiderat de instanțele de judecată.

Prin procurile eliberate și recipisele prezentate, poate fi constatat consimțământul persoanelor la încheierea actului juridic de transmitere a automobilului în proprietate, precum și sunt stabilite condiții esențiale ale unui contract.

Prin prisma normelor legale, instanțele de judecată urmau să constate că contractul de vânzare-cumpărare a autoturismului a avut loc, părțile au convenit asupra condițiilor esențiale (prețul și transmiterea bunului), obligațiile stabilite de facto au fost executate, și anume bunul este transmis, iar prețul achitat (fapt confirmat și prin eliberarea procurii cu drepturile prevăzute în aceasta). Mai mult că nicio parte nu a contestat condițiile date și nici nu a revendicat bunul.

A mai menționat că, stabilind faptul că contractul de vânzare-cumpărare este încheiat și valabil și dânsul este proprietarul bunului în cauză, decede argumentul privind calitatea procesuală a sa în cauza respectivă, or se solicită apărarea dreptului său de proprietate.

În partea ce ține de posibilitatea radierii gajului, instanțele urmau să aplice prevederile art. 80 din Legea cu privire la gaj, art. 990 Cod civil.

Un alt temei pentru radierea gajului ar fi și cazul lichidării creditorului persoană juridică – compania „ProCredit” SA, denumită anterior „Micro Enterprise Credit din Moldova” SA, lichidată în anul 2013.

A susținut că prin constatarea faptului stingerii gajului și ridicarea interdicției de pe automobil, precum și faptului încheierii tranzacției de vânzare-cumpărare, dânsul va avea posibilitatea de a înregistra dreptul său de proprietate și de a dispune de bunul procurat.

A evidențiat că instanțele de judecată nu au apreciat faptul că o altă posibilitate de a ridica interdicția aplicată pe automobilul în cauză nu există, or persoana juridică a fost lichidată.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele dosarului rezultă că copia deciziei recurate a fost expediată în adresa părților la 15 aprilie 2019, fapt confirmat prin scrisoarea de însoțire (f. d. 60), însă careva date care ar confirma recepționarea acesteia de către recurent la materialele dosarului lipsesc.

Astfel, se constată că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 21 iunie 2019 în termenul legal.

Examinând temeiurile recursului declarat de Dmitri Toma, reprezentat de avocatul Mariana Barașianț, completul Colegiului civil, comercial și de contencios

administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Dmitri Toma, reprezentat de avocatul Mariana Barașianț nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Distinct de aceste constatări, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII CPC, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) CPC, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 CPC, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că

nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr. 26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că recursul declarat de Dmitri Toma, reprezentat de avocatul Mariana Barașianț urmează a fi considerat ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Dmitri Toma, reprezentat de avocatul Mariana Barașianț împotriva deciziei din 27 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Svetlana Filincova

Dumitru Mardari